

Total number of pages – 8

CODE : 34T EDUC

2024

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Q. No. 1 carries 1 mark each ..... $1 \times 12 = 12$

Q. No. 2 carries 2 marks each ..... $2 \times 12 = 24$

Q. No. 3 carries 4 marks each ..... $4 \times 10 = 40$

Q. No. 4 carries 6 marks each ..... $6 \times 4 = 24$

Total = 100

Contd.

1. Answer the following questions : (any twelve) 1×12=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটা)

• Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰ কৰা :

- (a) The Chairman of Secondary Education Commission of 1952-53 was _____.
১৯৫২-৫৩ চনৰ মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষ আছিল _____।
- (b) Secondary education system of Assam was controlled by Calcutta University since _____ to 1948.
_____ চনৰ পৰা ১৯৪৮ চনলৈকে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ প্ৰশাসনৰ দায়িত্ব কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ে গ্ৰহণ কৰিছিল।
- (c) In the state of _____, the first Open University of India was established.
_____ ত ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথমখন মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন কৰা হৈছিল।
- (d) Absence of direct contact between teacher and student is an important characteristic of _____ Education.
শিক্ষক আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ মাজৰ প্ৰত্যক্ষ সম্পৰ্কৰ অনুপস্থিতি _____ শিক্ষাৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য।
- (e) A German biologist _____ introduced the concept of 'Environmental Consciousness' in 1869.
১৮৬৯ চনতেই _____ নামৰ এজন জাৰ্মান জীৱবিজ্ঞানীয়ে 'পৰিবেশ সচেতনতা'ৰ কথা উল্লেখ কৰিছিল।
- (f) The concept of 'Population Education' was developed by the American sociologist _____.
'জনসংখ্যা শিক্ষা'ৰ ধাৰণাটো আমেৰিকাৰ সমাজতত্ত্ববিদ _____ য়ে দাঙি ধৰিছিল।
- (g) 'Gestalt' is a German word which means '_____' or 'total pattern'.
'গেস্টাল্ট' এটা জাৰ্মান শব্দ যাৰ অৰ্থ হৈছে '_____' বা 'সম্পূৰ্ণ আকাৰ'।

- (h) In a polygon, frequencies are plotted on _____ of the class intervals.
বহুভুজ অংকন কৰোঁতে বাৰংবাৰতাৰ মানসমূহ শ্ৰেণী অন্তৰালৰ _____ ৰ ওপৰত সংস্থাপন কৰা হয়।
- Give short answer in one sentence :
এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :
  - (i) In which year Krishna Kanta Handique State Open University was established in Assam ?
কোন চনত অসমৰ কৃষ্ণ কান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন কৰা হৈছিল?
  - (j) From which year twelve-year school education course has been implemented in Assam ?
কোন চনৰ পৰা অসমৰ ১২-বছৰীয়া স্কুলীয়া শিক্ষা ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্ত্তন কৰা হৈছে?
  - (k) In which year National Policy for the Empowerment of Women was adopted in India ?
কোন চনত ভাৰতবৰ্ষত মহিলাৰ সৰলীকৰণ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি গ্ৰহণ কৰা হৈছিল?
  - (l) "Learning is the modification of behaviour through experience and training." Who said this statement ?
"শিক্ষণ হৈছে অভিজ্ঞতা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ যোগেদি কৰা আচৰণৰ সংশোধন কাৰ্য।" এই উক্তিযাৰ কোনে কৈছিল?
  - (m) Who propounded the theory of connectionism ?
শিক্ষণৰ সংযোগবাদ তত্ত্বৰ স্ৰষ্টা কোন আছিল?
  - (n) What is law of effect ?
শিক্ষণৰ ফলাফলৰ বা পৰিণামৰ নীতি কাক বোলে?
  - (o) "Interest is latent attention, and attention is interest in action." Who said this statement ?
"আগ্ৰহ মনোযোগৰ সুপ্ত অৱস্থা আৰু মনোযোগ আগ্ৰহৰ সক্ৰিয় অৱস্থা মাথোন।" এই উক্তিটো কাৰ?
  - (p) Write the formula for finding out mean by 'assumed mean' method.
'অনুমিত গড়' পদ্ধতিকে গড় নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা।

2. Answer *any twelve* of the following questions :

2×12=24

তলত দিয়া যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention *two* important impact of Kothari Commission on the Secondary Education of Assam.
অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাত কোঠাৰী আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ দুটা উল্লেখযোগ্য প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।
- (b) Write *two* importances of Non-formal Education.
অগতানুগতিক শিক্ষাৰ দুটা গুৰুত্ব বা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।
- (c) Write *two* differences between Formal Education and Non-formal Education.
আনুষ্ঠানিক শিক্ষা আৰু অগতানুগতিক শিক্ষাৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।
- (d) Mention *two* needs of population education.
জনসংখ্যা শিক্ষাৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।
- (e) Write *two* needs and importance of physical education.
শাৰীৰিক শিক্ষাৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।
- (f) Write *two* relations between maturation and learning.
পৰিপক্বতা আৰু শিক্ষণৰ মাজত থকা দুটা সম্বন্ধ উল্লেখ কৰা।
- (g) Write *two* subjective factors of learning.
শিক্ষণৰ দুটা অভ্যন্তৰীণ বা ব্যক্তিনিষ্ঠ চৰ্ত উল্লেখ কৰা।
- (h) What is habit memory ?
অভ্যাস স্মৃতি কাক বোলে?
- (i) Write *two* mental causes of forgetting.
বিস্মৃতিৰ দুটা মানসিক কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (j) What is voluntary or volitional attention ?
ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাক বোলে?
- (k) Write *two* characteristics of interest.
আগ্ৰহৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (l) Write *any two* objectives of mental health.
মানসিক স্বাস্থ্যৰ যিকোনো দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (m) Write *any two* aims of mental hygiene.
মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ যিকোনো দুটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

- (n) What do you mean by measures of central tendency ?
কেন্দ্রীয় প্রবণতাৰ জোখ বুলিলে কি বুজা?
- (o) Calculate mean and mode from the following data : 1+1=2
তলত দিয়া তথ্যৰাশিৰ পৰা গড় আৰু বহুলক নিৰ্ণয় কৰা :
30, 48, 56, 64, 78, 82, 60, 50, 56 and 46
3. Answer *any ten* of the following questions : 4×10=40
তলত দিয়া যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :
- (a) Discuss *four* aims of Secondary Education recommended by Mudaliar Commission.
মাধ্যমিক শিক্ষাৰ লক্ষ্য সম্পৰ্কে মুডালিয়াৰ আয়োগে আগবঢ়োৱা চাৰিটা পৰামৰ্শ আলোচনা কৰা।
- (b) Write *four* objectives of Open Education.
মুক্ত শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (c) Write *four* characteristics of Open University.
মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (d) Discuss *four* principles of Environmental Education.
পৰিবেশ শিক্ষাৰ চাৰিটা নীতি আলোচনা কৰা।
- (e) Discuss *four* characteristics of Trial and Error method of learning.
প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।
- (f) Discuss *four* educational significance of learning by conditioning.
অনুবন্ধনৰ দ্বাৰা শিক্ষণৰ চাৰিটা শৈক্ষিক বা শিক্ষাগত তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।
- (g) Discuss the marks of good memory.
ভাল স্মৃতিৰ লক্ষণসমূহ আলোচনা কৰা।
- (h) Discuss *any four* characteristics of forgetting.
বিস্মৃতিৰ যিকোনো চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।
- (i) Discuss *any four* objectives or external conditions of attention.
মনোযোগৰ যিকোনো চাৰিটা বাহ্যিক বা বস্তুনিষ্ঠ কাৰণ আলোচনা কৰা।
- (j) Discuss the educational significance of attention and interest.
শিক্ষাক্ষেত্ৰত মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।
- (k) Define the meaning of mental health and hygiene.
মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্য বিজ্ঞানৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা।

- (l) Discuss the role of school in promoting proper mental health of a child.

এটি শিশুৰ উপযুক্ত মানসিক স্বাস্থ্যৰ বিকাশত বিদ্যালয়ৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (m) What is histogram ? Draw a histogram from the following distribution table : (use graph paper) 1+3=4

আয়তচিত্ৰ কাক বোলে? তলত দিয়া তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা আয়তচিত্ৰ অংকন কৰা।

(লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা)

Class Interval (শ্ৰেণী অন্তৰাল)	Frequency (বাৰংবাৰতা)
90-99	2
80-89	4
70-79	6
60-69	8
50-59	12
40-49	7
30-39	5
20-29	4
10-19	2
$N = 50$	

- (n) What is bar diagram ? Discuss the different types of bar diagram with examples. 1+3=4

দণ্ড বা স্তম্ভ চিত্ৰ কাক বোলে? স্তম্ভ চিত্ৰৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উদাহৰণৰ সৈতে আলোচনা কৰা।

4. Answer *any four* of the following questions : 6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Discuss the suggestions of Kothari Commission regarding the structure and standard of education system in India.

ভাৰতবৰ্ষত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সংগঠন আৰু মানদণ্ড সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শাৱলী আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss the suggestions forwarded by 'National Education Policy-1986' regarding Secondary Education.

মাধ্যমিক শিক্ষা সম্পৰ্কে '১৯৮৬ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতি' উল্লেখ কৰা পৰামৰ্শসমূহ আলোচনা কৰা।

- (c) What do you mean by Value Education ? Discuss the need and importance of Value Education in present social circumstances.

2+4=6

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা? বৰ্তমান সামাজিক পৰিস্থিতিত মূল্যবোধ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

- (d) What do you mean by woman empowerment ? Discuss the role of education in women empowerment.

2+4=6

মহিলা সৰলীকৰণ বুলিলে কি বুজা? মহিলা সৰলীকৰণত শিক্ষাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (e) What do you mean by insightful method of learning ? Discuss the educational significance of insightful method of learning.

2+4=6

শিক্ষণৰ অন্তৰ্দৰ্শন পদ্ধতি বুলিলে তুমি কি বুজা? শিক্ষণৰ অন্তৰ্দৰ্শন পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (f) What is median ? Compute median from the following distribution table :

1+5=6

মধ্যমা কাক বোলে? তলত দিয়া বিভাজন তালিকাৰ পৰা মধ্যমা নিৰ্ণয় কৰা :

Class Interval (শ্ৰেণী অন্তৰাল)	Frequency (বাৰংবাৰতা)
80-84	2
75-79	4
70-74	5
65-69	7
60-64	10
55-59	12
50-54	8
45-49	5
40-44	3
35-39	2
30-34	2
	N = 60

————— x —————